

O luvemu kei na nomu gunuyaqona tiko ni vavalagi

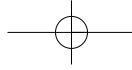

ALCOHOL ADVISORY COUNCIL OF NEW ZEALAND
Kaumihera Whakatupato Wāipiro o Aotearoa

Nai vakamacala tale eso e rawa ni soli
mai vei iko ke ko qiria na talevoni
0800 787 797

Fijian FLF/Oct03

O LUVEMU KEI NA NOMU GUNUYAQONA TIKO NI VAVALAGI

Eda vinakata kece na gone bulabula. E gaunisala uasivi mo kakua ni gunuyaqona ni vavalagi ena gauna ko tiko bibi kina (bukete).

ENA VUKU NI CAVA?

Ni ko sa gunuyaqona tiko ni vavalagi, sa na laki gunu tale tiko ga na gone o buketetaka tiko.

Ni gunuvi na yaqona ni vavalagi, e laki curuma kece sara na sala ni dra ka yacova yani nai tokatoka ni gone.

Na mate ni tokatoka ni gone e vakatokai na 'Fetal Alcohol Syndrome' se 'FAS'. O ira na gone era sucu ena mate na FAS, e vakaleqai vakadua nai tuvaki ni nodra vakasama kei na I tuvaki ni yago ena nodra bula taucoko.

E RAWA BEKA NIU GUNU?

Kevaka e mani lailai sara ga se sivia na ka ko gunuva, sa na yaco dina ga na leqa. Oqo e okati kina na veimataqali yaqona ni vavalagi kece. E sega ni kena i balebale ni na sega ni yaco na leqa, kevaka ko na sega ni gunu ena rawa ni vakadeitaka vei iko ni na sega ni yacovi luvemu na mate oqo.

E VAKACAVA NA GAUNA AU VAKASUCUMI LUVEQU TIKO KINA E SUCUQU?

E curuma na wai ni sucuda na yaqona ni vavalagi ka laki waki vata kei na wai ni sucu ka na rawa ni vakavuna na kena leqa na wai ni sucu. E vinaka cake mo kakua ni gunu ena gauna oqo me rawa ni bulabula kina na gone.

A CAVA BEKA E RAWA NIU CAKAVA?

Ke ko sa kila ni ko sa tiko bibi (bukete), kakua sara ni o gunu me yacova ni ko sa vakasucu oti. Ke ko gunu tiko ena gauna oqo, mo vakuwai iko sara. Na kena totolo ni ko sa tarovi iko kina, ena vukea na bulabula ni luvemu.

Kevaka e dredre na tarovi ni nomu gunu, sa dodonu mo veitaratara kei na dua ko vakadinata. Se ko qiriqiri ena 0800 787 797, oqo na talevoni ni Veivuke ni Yaqona ni Vavalagi. Sai ira oqo na dau rogoca na noda leqa. Eso tale nai vakasala mai na www.alcohol.org.nz.

E rawa talega ni ra tokoni iko, o ira na nomu matavuvale kei ira na nomu i tokani voleka, me vakadeitaki kina ena nomu sa na sega ni gunu yaqona ni vavalagi ena nomu gauna ni tiko bibi (bukete).

